

Svatí Římského kánonu

Sv. Agáta

Narodila se na Sicílii v zámožné rodině. Císařský náměstek Quintianus v době pronásledování křesťanů chtěl získat ji i její majetek. Veškeré jeho úsilí, aby odpadla od Krista, bylo marné. Její srdce zůstalo neporušené a pevná mysl se nedala oblomit ani pozdějším hrozným mučením, při kterém její tělo nekrutější způsobem zohavili. Při mučení zemřela.

Máme před sebou světici patřící k těm s nejrozšířenější úctou už v nejstarších dobách. Její jméno bylo dokonce zařazeno do liturgického kánonu mše svaté. Nejstarší historické údaje jsou až z 5. století, rozhovory v mnohých životopisech jsou jen legendárním vyprávěním. Lze spolehlivě vycházet z toho, že celý život svaté Agáty se odehrával na Sicílii, v městě Katánii. Pocházela z bohaté křesťanské rodiny a vynikala duševními schopnostmi i krásou těla. Zamilovala se do svého Vykupitele a odmítala všechny nápadníky. Toužila po duchovním životě, ochotna přinést svému božskému snoubenci jakoukoliv oběť.

Jeden z odmítnutých nápadníků se pomstil tím, že ji udal jako mimořádnou křesťanku. V Katánii toho času se asi zdržoval náměstek císaře Decia Quintianus, který po svůdném vyprávění o Agátě ji zatoužil získat pro sebe. Neoblomnou Agátu se rozhodl dát na převýchovu ke zpustlé Afrodisii do nevěstince. Agáta by raději přijala tělesné utrpení, ale musela nejdříve projít zkouškou, v níž osvědčovala svou čistotu a ušlechtilost. Když ji Afrodisie vracela Quintianovi, odpověděla něco v tom smyslu, že by snadněji obměkčila kámen a ohnula železo než zdolala její umíněnost. Quintianus se rozzlobil a když nic nepomáhalo, dal ji mučit. Bičovali ji, natahovali na skřípec, píchali do ní a pálili ji. Sadistické choutky náměstka se projeví i v příkazu odstranit její prsa. Dle legendy ji bez jakéhokoliv ošetření strčili do věžeňské kobky a tam se jí zjevil svatý Petr a uzdravil ji. Pak ji podrobili novým mukám na střepech a žhavém uhlí, ona však zůstala Kristu věrná a plná lásky až do posledního dechu.

Těžko lze popsat všechny rozměry skutečnosti. Legendární životopisy si vypomáhají uváděním rozhovorů, v nichž neochvějně Agáta vzdorovala, poukazovala na ubohost bohů, a naznačují rozdíl mezi božstvy, podobnými Jovišovi a Kristem. Věrohodnější je síla Agáty, vycházející z modlitby. Právě o takovou sílu by nám mělo jít, když se dostaneme do pokušení udělat nějaký ústupek pro některé z novodobých božstev. Je lepší trpět s Kristem než se radovat bez něj. Milovat ho znamená vše s ním. A "milovat" je hlavním a největším příkázáním.

Křesťané z velké úcty pohřbili Agátu v novém hrobě a, dle legendy, při prvním výročí její smrti nastal výbuch sopky Etny a hrozilo zničení Katánie. Obyvatelé s prosbou k Agátě nesli z jejího hrobu plachtu proti lávě a ta se zastavila.

Sv. Lucie

Na ostrově Sicílii se zasnoubila Kristu a v osobách chudých a trpících mu darovala své věno. Rada, kterou dala své matce, může být vhodná i pro jiné: "Kdo dává Bohu jen to, co umíraje musí opustit, ten ze svého daru nemá zásluh. Chceš-li, aby tvá oběť byla milá Bohu, dej to, čeho bys mohla užívat a budeš mít zásluhu u Boha." Pohanský jinoch, který se o Lucii ucházel, když pozbyl naděje na věno a statek, udal ji, že je křesťankou. Byla zatčena, týrána a nakonec ji kat probodl hrdlo dýkou. Její tělo odpočívá v Benátkách a její úcta, která se rozšířila po celém světě, chce připomínat, že i z naší duše má zmizet temnota hříchu a má tam přibývat světlo dobrých skutků.

Sv. Anastázie

Žila v 3. století. Byla jednou z nejvznešenějších a nejkrásnějších římských dívek. Její otec byl pohan Praetextatus a matka Flavia byla křesťanka. Ta dceru vychovávala v křesťanské víře. Po matčině smrti otec Anastázii zasnoubil s urozeným pohanem Publiem a dívka, i když se ze všech sil vzpírala, byla k sňatku nakonec donucena. Publius byl brutální člověk a velký zhýralec. Z křesťanské víry si tropil posměch a Anastázii surově týral. Ta hledala útěchu v modlitbě a ve skutcích křesťanského milosrdenství. Když to bylo možné, navštěvovala uvězněné křesťany, povzbuzovala je ve víře a podplácela žalárníky, kteří jí pak dovolili nosit vězňům jídlo a nápoje. Publiovi se to doneslo a proto nařídil služebníkům, aby Anastázii všude sledovali. Nakonec jí nedovolil ani vycházet ven, odloučil jí ode všeho styku se světem a držel ji přísně zavřenou v domácnosti. Pojednou však nastal v jejím životě obrat k lepšímu. Císař Dioklecián poslal Publia k perskému dvoru jako vyslance. Než Publius odjel, přikázal služebníkům, aby Anastázii přísně střežili. Cestou však zemřel a Anastázie byla rázem zbavena všeho soužení. Stala se paní obrovského majetku. Opět sloužila pronásledovaným křesťanům. Jejím duchovním vůdcem se stal sv. Chrysogon. Za Diokleciánova pronásledování křesťanů byl zatčen a měl být popraven v Aquileji v severní Itálii. Anastázie ho doprovázela k místu popravky a tam byla zajata a uvržena do žaláře v Sirmiu. Nejprve se proti ní jako vážené Římance báli zakročit a hlavně je zajímal její velký majetek. Když však Anastázie řekla, že všechno rozdala chudým, odevzdali ji soudci, aby s ní naložil podle zákona. Ve vězení podstoupila týrání hladem a mnohá jiná mučení. Nakonec byla jako křesťanka odsouzena k smrti. Posadili ji do dřevěného člunu a vypustili na širé moře v domnění, že se utopí. K údivu všech se člun nepotopil. Proto byla Anastázie ještě s dalšími křesťany kolem r. 340 upálena.